

Sadece maddi olay ve unsurlarda bağlılık bulunmasının, tek dilekçe ile dava açılmasına olanak vermediği, maddi birlik yanında hukukî bağlılığın varlığının da zorunlu olduğu, hukuksal bağlılıktan söz edebilmek için de dava konusu işlemlerin yargısal denetiminin aynı yargı yerinin görev ve yetkisi içinde bulunması gerektiği, yönetmelik ile birlikte adli yargının görevine giren sözleşmenin iptali istemiyle açılan dava

T.C.

Danıştay

13. Daire

Esas No:2011/3899

Karar No:2011/5211

K. Tarihi:22.11.2011

Özeti : Sadece maddi olay ve unsurlarda bağıllık bulunmasının, tek dilekçe ile dava açılmasına olanak vermediği, maddi birlik yanında hukukî bağıllığın varlığının da zorunlu olduğu, hukuksal bağıllıktan söz edebilmek için de dava konusu işlemlerin yargısal denetiminin aynı yargı yerinin görev ve yetkisi içinde bulunması gerektiği, yönetmelik ile birlikte adli yargının görevine giren sözleşmenin iptali istemiyle açılan davada, ayrı ayrı dava açılmak üzere dilekçenin reddi hakkında. Davacı : Türk Tabipleri Birliği Merkez Konseyi Başkanlığı Vekili : Av. ... Davalılar : 1-Sağlık Bakanlığı 2-Başbakanlık İstemin Özeti : Sağlık Bakanlığı Kamu Özel Ortaklığı Daire Başkanlığı ile ... İnşaat Sanayi Ticaret A.Ş.- ... Sistemi ...S.P.A. iş ortaklığı arasında 10.08.2011 tarihinde imzalanan Kayseri Entegre Sağlık Kampüsü Yapım İşleri ile Ürün ve Hizmetlerin Temin İşine ilişkin sözleşmenin ve 22.07.2006 tarih ve 26236 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Sağlık Tesislerinin, Kiralama Karşılığı Yaptırılması ile Tesislerdeki Tıbbî Hizmet Alanları Dışındaki Hizmet ve Alanların İşletilmesi Karşılığında Yenilenmesine Dair Yönetmelikin 4. maddesinin (d) bendinde yer alan işletilmesi ifadesinin, 4. maddesinin (ğ) bendinde yer alan sözleşme süresince ifadesinin, 4. maddesinin (j) bendinde yer alan özel hukuk hükümlerine göre yapılan ifadesinin, 4. maddesinin (m) bendinin, 11. maddesinin son cümlesinde yer alan veya alt yüklenici olarak ifadesinin, 13. maddesinin, 15. maddesinin (u) bendinde yer alan ve uygun görülen donanımın işletilmesine ifadesinin, 30. maddesinin (i) bendinde yer alan ve uygun görülen donanımın işletilmesine ifadesinin, 30. maddesinin (ı) bendinde yer alan fiyatlandırma ölçütleri ifadesinin, 30. maddenin (d) ve (h) bentlerinin, 32. maddesinin 2. fıkrasında yer alan sözleşmede belirtilen yer teslim tarihinden başlamak üzere ifadesinin, 33. maddesinin 2. fıkrasının, 34. maddesinin 4. fıkrasının ikinci cümlesinin, 34. maddesinin 6. fıkrasının,

35. maddesinin 2. fıkrasının üçüncü cümlesinin, 40. maddesinin, 47. maddesinin ikinci cümlesinin iptali, ayrıca 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu'nun Ek 7. maddesinin iptali için Anayasa Mahkemesi'ne başvurulması istenilmektedir. Danıştay Tetkik Hâkimi Zühal Aysun Sunay'ın Düşüncesi : 2577 sayılı Kanun'un 5. maddesine uygun olmayan dava dilekçesinin, aynı Kanun'un 15. maddesi uyarınca reddi gerektiği düşünülmektedir. TÜRK MİLLETİ ADINA Karar veren Danıştay Onüçüncü Dairesi'nce, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dava dilekçesi 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 14. maddesi uyarınca incelendikten sonra gereği görüldü; Dava; Sağlık Bakanlığı Kamu Özel Ortaklığı Daire Başkanlığı ile ... İnşaat Sanayi Ticaret A.Ş.- ... Sistemi ...S.P.A. iş ortaklığı arasında 10.08.2011 tarihinde imzalanan Kayseri Entegre Sağlık Kampüsü Yapım İşleri ile Ürün ve Hizmetlerin Temin İşine ilişkin sözleşmenin ve 22.07.2006 tarih ve 26236 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Sağlık Tesislerinin, Kiralama Karşılığı Yaptırılması ile Tesislerdeki Tıbbî Hizmet Alanları Dışındaki Hizmet ve Alanların İşletilmesi Karşılığında Yenilenmesine Dair Yönetmelikin 4. maddesinin (d) bendinde yer alan işletilmesi ifadesinin, 4. maddesinin (ğ) bendinde yer alan sözleşme süresince ifadesinin , 4. maddesinin (j) bendinde yer alan özel hukuk hükümlerine göre yapılan ifadesinin, 4. maddesinin (m) bendinin, 11. maddesinin son cümlesinde yer alan veya alt yüklenici olarak ifadesinin, 13. maddesinin, 15. maddesinin (u) bendinde yer alan ve uygun görülen donanımın işletilmesine ifadesinin, 30. maddesinin (i) bendinde yer alan ve uygun görülen donanımın işletilmesine ifadesinin, 30. maddesinin (ı) bendinde yer alan fiyatlandırma ölçütleri ifadesinin, 30. maddenin (d) ve (h) bentlerinin, 32. maddesinin 2. fıkrasında yer alan sözleşmede belirtilen yer teslim tarihinden başlamak üzere ifadesinin, 33. maddesinin 2. fıkrasının, 34. maddesinin 4. fıkrasının ikinci cümlesinin, 34. maddesinin 6. fıkrasının, 35. maddesinin 2. fıkrasının üçüncü cümlesinin, 40. maddesinin, 47. maddesinin ikinci cümlesinin iptali stemiyle açılmıştır. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 5. maddesinde;

her idari işlem aleyhine ayrı ayrı dava açılacağı, ancak, aralarında maddi veya hukuki yönden bağıllık yada sebep-sonuç ilişkisi bulunan birden fazla işleme karşı bir dilekçe ile de dava açılabileceği hükme bağlanmıştır. 2577 sayılı Kanun'un 14. maddesinin 3. bendinde de; dava dilekçelerinin, görev ve yetki, idarî merci tecavüzü, ehliyet, idarî davaya konu olabilecek kesin ve yürütülmesi gereken bir işlem olup olmadığı, süre aşımı, husumet ve 3. ve 5. maddelere uygun olup olmadıkları yönlerinden sırasıyla inceleneceği belirtilmiş, 15. maddesinin 1/d bendinde ise; dilekçelerin 3. ve 5. maddelere uygun olmadıklarının tesbiti halinde, yeniden dava açılmak üzere dilekçenin reddedileceği hükmüne yer verilmiştir. Yukarıda belirtilen hükme göre birden fazla işleme karşı tek dilekçe ile dava açabilmek için maddi ve hukuki bağıllık koşulunun birlikte değerlendirilmesi gerekmektedir. Sadece maddi olay ve unsurlarda bağıllık bulunması, tek dilekçe ile dava açılmasına olanak vermemektedir. Maddi birlik yanında hukuki bağıllığın varlığı da zorunludur. Hukuksal bağıllıktan söz edebilmek için de dava konusu işlemlerin yargısal denetiminin aynı yargı yerinin görev ve yetkisi içinde bulunması gerekmektedir. 07.05.1987 tarih ve 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu'nun 03.07.2005 tarih 5396 sayılı Kanun ile eklenen ek 7. maddesinde; yapılmasının gerekli olduğuna Yüksek Planlama Kurulu tarafından karar verilen sağlık tesislerinin, Sağlık Bakanlığınca verilecek ön proje ve belirlenecek temel standartlar çerçevesinde, kendisine veya Hazineye ait taşınmazlar üzerinde ihale ile belirlenecek gerçek veya özel hukuk tüzel kişilerine kırkdokuz yılı geçmemek şartıyla belirli süre ve bedel üzerinden kiralama karşılığı yaptırılabilmesi, bu amaçla Maliye Bakanlığınca, gerçek veya özel hukuk tüzel kişilerine Hazineye ait taşınmazların bedelsiz devredilebileceği, bu taşınmazların sözleşme süresince amacı dışında kullanılamayacağına, Maliye ve Sağlık bakanlıklarından izin alınmaksızın devredilemeyeceğine dair tapu kütüğüne şerh konulacağı, kira bedeli ve kiralama süresinin tespitinde; taşınmazın gerçek veya özel hukuk tüzel

kişilerine ait olup olmadığı, bedelsiz Hazine taşınmazı devredilip devredilmediği, yatırımın maliyeti, tıbbî donanımın bu kişiler tarafından sağlanıp sağlanmayacağı, kiralama konusu taşınmaz ve üzerindeki sağlık tesislerinde tıbbî hizmetler dışındaki hizmetlerin ve alanların işletilmesinin kiralayana verilip verilmeyeceği hususlarının dikkate alınacağı, bu şekilde yapılacak kiralama işlemlerine ait kira bedelleri Sağlık Bakanlığına bağlı Döner Sermaye İşletmelerince ödeneceği, Sağlık Bakanlığının kullanımında bulunan sağlık tesislerinin, öngörülecek proje ve belirlenecek esaslar doğrultusunda yenilenmesi; tesislerdeki tıbbî hizmet alanları dışındaki hizmet ve alanların işletilmesi karşılığında, sözleşmeyle gerçek veya özel hukuk tüzel kişilerine yaptırılabilmesi, bu madde kapsamında yapılacak yatırımlarla ilgili olarak, otuzaltı aylık süreyi geçmemek ve sözleşmede belirlenecek inşaat yapım süresi ile sınırlı olmak kaydıyla, Sağlık Bakanlığı ile gerçek veya özel hukuk tüzel kişileri arasında yapılacak her türlü iş ve işlemler ile düzenlenecek kağıtların, 01.07.1964 tarihli ve 488 sayılı Damga Vergisi Kanununa göre alınan damga vergisi ile 02.07.1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanunu uyarınca alınan harçlardan müstesna olduğu, bu maddeye göre yapılacak iş ve işlemlerin, 08.09.1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu ile 04.01.2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa tâbi olmadığı hükme bağlanmış, aynı maddenin sekizinci fıkrasında düzenlenen Bu maddenin uygulanmasına ilişkin esas ve usûller ile ihale yöntemi; gerçek veya özel hukuk tüzel kişilerinde aranılacak nitelikler, sözleşmelerin kapsamı ve konuya ilişkin diğer hususlar Maliye Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Devlet Planlama Teşkilatı ve Hazine müsteşarlıklarınca müştereken hazırlanarak Bakanlar Kurulu kararı ile yürürlüğe konulur. hükmü uyarınca, Sağlık Tesislerinin, Kiralama Karşılığı Yaptırılması ile Tesislerdeki Tıbbî Hizmet Alanları Dışındaki Hizmet ve Alanların İşletilmesi Karşılığında Yenilenmesine Dair Yönetmelikin yürürlüğe konulması; Sağlık Bakanlığı'nın 19.04.2006 tarihli ve 2652 sayılı yazısı üzerine, 07.05.1987 tarihli ve 3359 sayılı Kanun'un ek 7. maddesine göre, Bakanlar

Kurulu'nca 03.07.2006 tarihinde kararlaştırılmış, 22.07.2006 tarih ve 26236 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Bu durumda, idarenin düzenleyici işlemi niteliğinde bulunan Sağlık Tesislerinin, Kiralama Karşılığı Yaptırılması ile Tesislerdeki Tıbbî Hizmet Alanları Dışındaki Hizmet ve Alanların İşletilmesi Karşılığında Yenilenmesine Dair Yönetmeliğin dava konusu edilen hükümlerinin yargısal denetiminin idari yargıda yapılması gerektiği sonucuna ulaşılmaktadır. Buna karşın, dava konusu Yönetmeliğin 4. maddesinin, 30.04.2010 tarihli Yönetmelikle değişik (1) bendinde; sözleşmenin, yapım ve yenileme işlemleri ile ilgili olarak idare ile yüklenici arasında özel hukuk hükümlerine göre yapılan, Hazineye ait taşınmazlar üzerinde yüklenici lehine bedelsiz olarak kırkdokuz yıla kadar üst hakkı tesis edilmek suretiyle bu taşınmazların devredilmesi halinde, üst hakkı sözleşmesine esas teşkil eden ve onun ayrılmaz bir parçası olan sözleşme ve eklerini ifade edeceği hükme bağlanmış olup, anılan Yönetmelik uyarınca yapılan Kayseri Entegre Sağlık Kampüsü Yapım İşleri ile Ürün ve Hizmetlerin Temin Edilmesi İşi ihalesi sonucunda Sağlık Bakanlığı Kamu Özel Ortaklığı Daire Başkanlığı ile ... İnşaat Sanayi Ticaret A.Ş.- ... Sistemi ...S.P.A. iş ortaklığı arasında 10.08.2011 tarihinde imzalanan dava konusu sözleşmenin yukarıda belirtilen Yönetmelik hükmü uyarınca, özel hukuk sözleşmesi olduğu açık olduğundan, sözleşmenin iptali isteminin görüm ve çözümünün adli yargının görevinde olduğu sonucuna varılmaktadır. Dolayısıyla, aralarında maddi veya hukuki yönden bağıllık ya da sebep-sonuç ilişkisi bulunmayan davacı istemlerine yönelik olarak ayrı ayrı dava açılması gerekmektedir. Açıklanan nedenlerle; 2577 sayılı Kanun'un 15/1-d maddesi uyarınca, bu kararın tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içinde 5. maddeye uygun şekilde, Sağlık Bakanlığı Kamu Özel Ortaklığı Daire Başkanlığı ile ... İnşaat Sanayi Ticaret A.Ş.- ... Sistemi ...S.P.A. iş ortaklığı arasında 10.08.2011 tarihinde imzalanan Kayseri Entegre Sağlık Kampüsü Yapım İşleri ile Ürün ve Hizmetlerin Temin İşine ilişkin sözleşmeye ilişkin kısmına yönelik olarak ayrı, 22.07.2006

tarikh ve 26236 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Sağlık Tesislerinin, Kiralama Karşılığı Yaptırılması ile Tesislerdeki Tıbbî Hizmet Alanları Dışındaki Hizmet ve Alanların İşletilmesi Karşılığında Yenilenmesine Dair Yönetmeliğin iptali istenilen hükümleri için ise ayrı dilekçeyle dava açmakta serbest olmak üzere dava dilekçesinin reddine, aynı Kanun’un 15/5 maddesi hükmüne göre dilekçenin reddi üzerine yeniden verilen dilekçelerde aynı yanlışlık yapıldığı takdirde davanın reddedileceğinin davacıya tebliğine, aşağıda dökümü yapılan 78,40-TL yargılama giderlerinin davacı üzerine bırakılmasına, kullanılmayan 30,30-TL yürütmenin durdurulması harcının ve istemi halinde artan posta giderinin davacıya iadesine, 22.11.2011 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.